

איך לעצור את הרכב כשאינ ברקסים

חשוב לדעת

כלל ראשון וחשוב בעת מצבי חירום ברכב הוא לפעול בנחישות ובמהירות ולא לצפות לישועה ממקור חיצוני כמו שיחה עם מוקד המשטרה שמבזבזת זמן יקר ומסיחה את הדעת מהצורך להגיב מיד.

תחושה של "אין ברקסים" בכביש היא אחד מתסריטי האימה שממנו חושש כמעט כל נהג, אך דווקא מכיוון שהנושא נמצא בתודעה של נהגים רבים ניתן להתכונן אליו ולשנן את סדר הפעולות שיש לנקוט במקרה שנתקלים בסיטואציה מפחידה שכזו במציאות.

הדבר החשוב ביותר שיש לעשות הוא להפנים שניתן להיעזר בתיבת ההילוכים של הרכב כדי להאט את מהירות נסיעת המכונית. הדבר אפשרי בכל סוגי המכוניות ובכל סוגי תיבות ההילוכים: ידניות, אוטומטיות, טיפטרוניק, רובוטיות, כפולות מצמדים ועוד.

הרעיון הוא להשתמש בבלימת מנוע כדי להאט את הרכב. הפעולה מאוד פשוטה - כל שיש לעשות הוא להוריד במהירות, בשלבים (אי אפשר להוריד מחמישי לראשון בבת אחת) את ההילוכים, שיאטו את מהירות הנסיעה למהירות נמוכה מספיק בה גם בלמים שחוקים ביותר או שימוש בבלם יד יוכלו להביא לעצירת הרכב.

בתיבת ההילוכים ידנית יש ללחוץ על הקלאץ', לשלב במהירות להילוך נמוך יותר, לשחרר את הקלאץ' לתת למנוע לטפס לסיבובי מנוע גבוהים ולהמשיך בהדרגה להוריד הילוכים עד שמגיעים להילוך שני או ראשון.

בתיבת ההילוכים אוטומטית, מסוג טיפטרוניק או רובוטית, יש להסיט את ידית ההילוכים למצב בו ניתן לשלוט באופן ידני על פעולת ההילוכים, להזיז הידית לכיוון סימון המינוס (-) ולהתחיל בהדרגה ובנחישות להוריד הילוכים.

בתיבה אוטומטית מסוג טיפטרוניק יש להסיט את ידית ההילוכים למצב ידני ולהזיז אותה לכיוון סימון המינוס (-)

בתיבת הילוכים אוטומטית פשוטה הזיזו את ידית ההילוכים ממצב D כלפי מטה למצב L

גם **בתיבת הילוכים אוטומטית פשוטה** ללא אפשרות לתפעול ידני אפשר להגביל את פעולת התיבה על ידי הגבלת מספר ההילוכים או טווח הפעולה שלהם. ניתן לבצע זאת על ידי הזזת ידית ההילוכים ממצב **D** למצב **L** (ייתכן שברכבים מסוימים הסימון יהיה **S** או **3**) אך בכולם מדובר בהסטת ידית ההילוכים כלפי מטה.

כמובן שבמצב חירום, **במקביל להורדת ההילוכים ההדרגתית הקפידו להוריד את הרגל מדוושת התאוצה**. הורדת ההילוכים תגרום למנוע לטפס לסיבובי מנוע גבוהים ולמעשה לשמש כמעצור לכוח האינרציה של הרכב במדרון. למרות הרעש החזק מתא המנוע הפעולה הזו לא גורמת כל נזק למנוע שמצויד במערכת ניתוק הצתה שלא מאפשרת לו להגיע לטווח הפעולה שיפגום בו.

אם מסיבה כלשהי אין אפשרות להוריד הילוכים בתיבה ובמידה שאתם לא נוסעים במדרון תלול, ניתן גם להעביר את ידית ההילוכים למצב ניוטרל המנתק את הכוח שעובר מהמנוע לגלגלים (פתרון זה יעיל מאוד כשדוושת הגז נתקעת) ולמעשה, כאמור כל עוד אתם לא נעים במדרון תלול, יגרום להאטה הדרגתית של הרכב עד למצב בו תוכלו להיעזר בשאריות הברקסים או בבלם היד כדי לעצור את הרכב **באופן סופי**.

במקרה חירום, במקביל לפעולה נמרצת של האטת הרכב על ידי תיבת ההילוכים רצוי גם לעקוב אחרי תוואי הדרך ולחפש "**נתיב מילוט**" כמו פניה לדרך משנית, צומת המאפשר לפנות לכביש אחר ועוד.

במקרה הקיצוני ביותר שכל הדרכים האחרות לא עזרו ולא הצלחתם להגיע לכדי עצירה, ניתן גם להיעזר בגדר ההפרדה שבכביש כדי להאט את הרכב. **שימו לב!** זו פעולה מסוכנת מאוד שאפשר לעשות בה שימוש רק כמוצא האחרון ולאחר שהאטתם את מהירות הנסיעה ככל האפשר בכל דרך אחרת. כמו כן יש חשיבות להגיע לגדר ההפרדה בזווית קהה ככל האפשר, ממש מקבילה אליה ולחכך את צידו של הרכב עם מעקה הבטיחות או גדר ההפרדה.

יש להוריד הילוכים ולהשתמש בבלימת מנוע

איך להימנע מאיבוד הבלמים?

תחושה של "אין ברקסים" יכולה להתרחש גם ברכב מודרני ומתוחזק היטב. במרבית המקרים תחושה של אובדן בלמים וירידה משמעותית ביכולת העצירה שלהם נובעת משימוש יתר בבלמים בעת נסיעה במדרון, נסיעה עם רכב עמוס או בתוואי דרך מאתגר.

זה קורה כאשר נדרשת ממערכת הבלימה פעולה מתמשכת והחיכוך הרב גורם להתלהטות דיסקיות הבלימה וירידה חדה באפקטיביות הפעולה שלהן המלווה בתחושה ספוגית בדווש הבלם.

עם זאת, מערכות הבלימה במרבית כלי הרכב המודרניים מסוגלות להתקרר במהירות גבוהה ולעיתים מספיקות מספר שניות בין בלימה לבלימה כדי לשמור את מערכת הבלמים קרה מספיק כדי להיות אפקטיבית.

על כן, בכל נסיעה בתוואי דרך הררי הכולל הרבה **ירידות ופיתולים יש להקפיד באופן תדיר להאט את הרכב (גם אוטומטי!!!) בעזרת מערכת ההילוכים** כפי שהסברנו בחלקה הראשון של הכתבה וכך בעת ירידה במדרון להשתמש בהילוך נמוך יחסית (3 או 4 במרבית תיבות ההילוכים הידנית או האוטומטית) שיאט את כוח האינרציה של הרכב ולא יאפשר לו להגיע למהירות שתקשה על השליטה שלכם ברכב ותחייב שימוש מתמיד בבלמים. במצב זה בו הגבלת מהירות הרכב מתבצעת בעיקר בעזרת תיבת ההילוכים לא מופעל לחץ קבוע על הבלמים והם יהיו יעילים ברגע שתזדקקו להם.

בעת נהיגה בתנאי דרך הכוללים ירידות ופיתולים רבים יש להשתמש בתיבת ההילוכים כדי להגביל את המהירות.

כמו כן מצ"ב לינק למאמר ולסרטון.

<http://www.mako.co.il/cars-cars-news/safety/Article-fa9b6a060c2c241006.htm>

בברכת נהיגה זהירה ובטוחה